

LIETUVOS RESPUBLIKOS SVEIKATOS APSAUGOS MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, Vilniaus g. 33, LT-01506 Vilnius, tel. (8 5) 266 1400,
faks. (8 5) 266 1402, el. p. ministerija@sam.lt, http://www.sam.lt.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188603472

Telšių visuomenės sveikatos centrui

2015-02-23 Nr. (1.1.41-142)10-8848
2015-02-09 Nr. IS-187

Kopija

Visuomenės sveikatos centrams apskrityse

DĖL SANITARINĖS APSAUGOS ZONOS VALSTYBINĖS VISUOMENĖS SVEIKATOS SAUGOS KONTROLĖS

Sveikatos apsaugos ministerija, susipažinusi su Telšių visuomenės sveikatos centro raštu ir papildomai pateiktu pareiškėjos 2015-01-29 prašymu, kuriame teigiama, kad eksploatuojamam regioniniam atliekų sąvartynui sanitarinės apsaugos zonos (toliau – SAZ) ribos (specialiosios žemės naudojimo sąlygos) nėra įrašytos Nekilnojamojo turto kadastrė ir Nekilnojamojo turto registre bei prašoma pradėti administracinio teisės pažeidimo bylos teiseną, informuoja, kad šiuo atveju, Telšių visuomenės sveikatos centras turėtų atlikti regioninio atliekų sąvartyno SAZ valstybinę visuomenės sveikatos saugos kontrolę vadovaudamasis Lietuvos Respublikos visuomenės sveikatos priežiūros įstatymo 15 str. 6 punkto pagrindu.

Pažymėtina, kad Lietuvos Respublikos visuomenės sveikatos priežiūros įstatyme valstybinė visuomenės sveikatos saugos kontrolė apibrėžiama kaip įgaliotų valstybės institucijų ir pareigūnų atliekami veiksmai ūkinės komercinės veiklos atitikties visuomenės sveikatos saugos norminių teisės aktų reikalavimams įvertinti bei administracinėms poveikio priemonėms taikyti. Atsižvelgiant į nuo 2011 m. liepos 1 d. Administracinių teisės pažeidimų kodekso 51² str. (ūkinės ar kitokios veiklos objektų statyba ar naudojimas pažeidžiant aplinkos apsaugos reikalavimus), kuriame numatyta ūkio subjektams atsakomybė už ūkinės veiklos vykdymą nenustačius SAZ ribų (bauda piliečiams nuo 231 iki 434 eurų ir pareigūnams – nuo 434 iki 868 eurų; už pakartotinius pažeidimus – bauda nuo 868 iki 1448 eurų) ir į visuomenės sveikatos centrums apskrityse suteiktus įgaliojimus taikyti administracinio poveikio priemones už minėtus pažeidimus, manytina, kad SAZ valstybinė visuomenės sveikatos saugos kontrolė yra susijusi su duomenų (fakto) apie nustatytą ar nenustatytą SAZ patikrinimu ir administracinių poveikio priemonių taikymu.

Sveikatos apsaugos ministerija nuomonę apie SAZ ribų nustatymo sampratą visuomenės sveikatos centrums apskrityse pateikė 2014-11-07 raštu Nr. (10.2.2.3-411)10-9740, t. y., kad SAZ nustatymas susideda iš kelių etapų: 1) SAZ ribų (normatyvinių arba kitokių ribų, numatytų atliekant poveikio visuomenės sveikatai vertinimą) nustatymo; 2) SAZ ribų (specialiųjų žemės naudojimo sąlygų) įrašymo į Nekilnojamojo turto kadastrą ir Nekilnojamojo turto registrą.

SAZ valstybinės visuomenės sveikatos saugos kontrolės metu siūloma įvertinti, ar nėra pažeisti Lietuvos Respublikos visuomenės sveikatos priežiūros įstatymo 24 str., Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1992-05-12 nutarimo Nr. 343 „Dėl Specialiųjų žemės ir miško naudojimo sąlygų patvirtinimo“, Sanitarinės apsaugos zonų ribų nustatymo ir režimo taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2004-08-19 įsakymu Nr. V-586 „Dėl Sanitarinės apsaugos zonos zonų ribų nustatymo ir režimo taisyklių patvirtinimo“, reikalavimai.

SAZ valstybinė visuomenės sveikatos saugos kontrolė turėtų būti vykdoma vadovaujantis Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatyme, Tiesioginės valstybinės visuomenės sveikatos saugos kontrolės reglamente, patvirtintame Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2010 m. spalio 28 d. įsakymu Nr. V-946 „Dėl Tiesioginės valstybinės visuomenės sveikatos saugos kontrolės reglamento patvirtinimo“ (toliau – Reglamentas), Institucijų atliekamų priežiūros funkcijų optimizavimo gairių apraše, patvirtintame Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2010 m. gegužės 4 d. nutarimu Nr. 511 „Dėl Institucijų atliekamų priežiūros funkcijų optimizavimo“, nustatytais principais.

Viešojo administravimo principus, viešojo administravimo sritis, administracinės procedūros organizavimo pagrindus nustato bei įtvirtina viešojo administravimo subjektų teisės ir pareigas viešojo administravimo srityje Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymas. Šio įstatymo 36¹ straipsnyje ūkio subjektų veiklos priežiūra apibrėžiama kaip viešojo administravimo subjektų veikla, skirta teikti metodinę pagalbą ūkio subjektams, prižiūrėti, kaip ūkio subjektai laikosi įstatymuose ir kituose teisės aktuose nustatytų reikalavimų, kontroliuoti, ar tinkamai tuos reikalavimus vykdo, ir įgyvendinti kitas priemones, užtikrinančias tinkamą teisės aktų reikalavimų laikymąsi ir užkertančias kelią žalai teisės normų saugomoms vertybėms atsirasti.

Ūkio subjektų veiklos priežiūra apima:

- 1) ūkio subjektų konsultavimą priežiūrą atliekančio subjekto kompetencijos klausimais ir kitų prevencinių veiksmų, skirtų užkirsti kelią galimiems teisės aktų pažeidimams, atlikimą;
- 2) ūkio subjektų veiklos patikrinimus;
- 3) teisės aktų nustatyta tvarka gautos informacijos apie ūkio subjektų veiklą vertinimą;
- 4) poveikio priemonių ūkio subjektams taikymą įstatymų ir jų pagrindu priimtų kitų teisės aktų nustatyta tvarka.

Ūkio subjekto veiklos patikrinimas – teisės aktų reglamentuoti įgaliotų atlikti viešąjį administravimą subjektų vykdomi veiksmai (ūkio subjekto dokumentų, darbų patikrinimas, tyrimas, inspektavimas, dokumentų poėmis ir kiti), kuriais tikrinama ūkio subjekto veikla.

Ūkio subjektų veiklos patikrinimai gali būti planiniai ir neplaniniai. Planinių patikrinimų tikslas – pagal nustatytus pagrįstus periodiškumo kriterijus ir nustatytą tvarką periodiškai vykdyti ūkio subjektų veiklos patikrinimus. Neplaninių patikrinimų tikslas – gavus, skundus, prašymus, pavedimus, turint informacijos ar įtarimų, kad ūkio subjektų veikla vykdoma pažeidžiant teisės aktų nustatytus reikalavimus – atlikti neplaninius patikrinimus. Kadangi SAZ valstybinės visuomenės sveikatos saugos kontrolės metu vertinamas SAZ nustatymo ir įrašymo į registrus (buvimo / nebuvimo) faktas, kuriam įvertinti užtenka vienkartinio patikrinimo (operatyvioji kontrolė, neplaninis patikrinimas), todėl tam tikru periodiškumu tikrinti to paties ūkio subjekto SAZ nustatymo (buvimo) faktą nėra tikslinga.

Atliekant SAZ valstybinę visuomenės sveikatos saugos kontrolę (operatyviąją valstybinę visuomenės sveikatos saugos kontrolę) siūlome vadovautis Reglamento tomis nuostatomis, kurios numato operatyviosios kontrolės pagrindus, pavedimo atlikti kontrolę pildymo, patikrinimo akto surašymo ir pan. tvarką, taip pat reikėtų atsižvelgti ir į šios kontrolės specifiką, pvz., nustatyti protingą pažeidimų pašalinimo terminą.

Sveikatos apsaugos ministerijos nuomone, SAZ valstybinė visuomenės sveikatos saugos kontrolė (operatyvioji valstybinė visuomenės sveikatos saugos kontrolė) turėtų būti atliekama taip:

1. Neatliekant ūkio subjekto, kuriam turi būti nustatyta SAZ, patikrinimo veiklos vykdymo vietoje, surenkama visa įmanoma informacija apie vykdomą ūkinę veiklą (rūšis, apimtys ir pan.), galiojančius patvirtintus teritorijų planavimo dokumentus, žemės valdos projektus, poveikio aplinkai vertinimo, poveikio visuomenės sveikatai vertinimo ar kt. dokumentus, kuriuose būtų nustatytos SAZ ribos. Duomenys surenkami pagal įstaigos turimus dokumentus dalyvaujant poveikio aplinkai vertinimo, poveikio visuomenės sveikatai vertinimo, teritorijų planavimo, stovybos, taršos integruotos prevencijos ir kontrolės leidimų išdavimo ar kt. procedūrose. Reikalingus duomenis taip pat galima gauti prašant tarnybinės pagalbos (ar kitais būdais) iš kitų viešojo administravimo subjektų: savivaldybių administracijų, Valstybinės aplinkos apsaugos tarnybos, Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos, Nacionalinės žemės tarnybos ir kt.

2. Neatliekant patikrinimo veiklos vykdymo vietoje, surenkama visa įmanoma informacija apie specialiujų žemės naudojimo sąlygų (dėl SAZ) įrašymą į SAZ teritoriją patenkančių žemės sklypų dokumentus, t. y. į Nekilnojamojo turto kadastrą ir Nekilnojamojo turto registrą. Informaciją apie konkrečiam žemės sklypui įregistruotas specialiąsias žemės naudojimo sąlygas galima gauti iš Nekilnojamojo turto registro, VI Registrų centro.

3. Gavus informaciją, kad SAZ ribos nustatytos ir specialiosios žemės naudojimo sąlygos įrašytos į SAZ teritoriją patenkančių žemės sklypų dokumentus, atliekamas ūkio subjekto veiklos patikrinimas, surašomas patikrinimo aktas konstatuojant situaciją apie vykdomą veiklą, projektines ir vykdomas veiklos apimtis, taikytinus teisės aktus, reglamentuojančius SAZ nustatymą, SAZ ribų nustatymo dokumentus, žemės sklypams, patenkantiems į SAZ teritoriją, nustatytas specialiąsias žemės naudojimo sąlygas, taip pat konstatuojant, kad pažeidimų nenustatyta.

4. Nustačius, kad objektui SAZ ribos nėra nustatytos teritorijų planavimo dokumentu, žemės valdos projektu, poveikio aplinkai vertinimo ar poveikio visuomenės sveikatai vertinimo dokumentu ar kt. dokumentais ir specialiosios žemės naudojimo sąlygos neįrašytos į SAZ teritoriją patenkančių žemės sklypų dokumentuose, t. y. į Nekilnojamojo turto kadastrą ir Nekilnojamojo turto registrą, atliekamas ūkio subjekto veiklos patikrinimas.

Nuvykus į ūkinės veiklos vykdymo vietą įsitikinama, ar ūkio subjektas vykdo veiklą. Paaiškinama objekto vadovui apie teisės aktuose numatytą pareigą objektui nustatyti SAZ ribas ir numatytą administracinę atsakomybę už ūkinės ar kitokios veiklos vykdymą nenustačius SAZ ribų (ATPK 51² straipsnis). Patikrinimo metu surašomas patikrinimo aktas konstatuojant situaciją apie vykdomą veiklą, projektines ir vykdomas veiklos apimtis, taikytinus teisės aktus, reglamentuojančius SAZ nustatymą, SAZ ribų nustatymo dokumentus, žemės sklypams, patenkantiems į SAZ teritoriją, nustatytas specialiąsias žemės naudojimo sąlygas, nurodoma, kokie teisės aktai yra pažeisti, duodami privalomi nurodymai pašalinti pažeidimus nustatytais terminais.

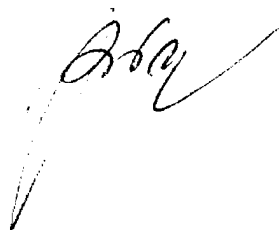
Nustačius, kad ūkio subjektas vykdo veiklą nenustatęs SAZ ribų ir jų neįrašius į registrus, pradedama administracinio teisės pažeidimo bylos teiseną.

5. Atliekama grįžtamoji SAZ valstybinė visuomenės sveikatos saugos kontrolė, kurios metu įvertinama, ar ankstesnės kontrolės metu nustatyti pažeidimai yra pašalinti ir įvykdyti duoti privalomi nurodymai.

Taip pat teikiame Aplinkos ministerijos rašto kopiją, kurioje pateikta specialistų nuomonė apie SAZ ribų nustatymą ir įrašymą į Nekilnojamojo turto kadastrą ir Nekilnojamojo turto registrą.

PRIDEDAMA. Aplinkos ministerijos rašto kopija, 2 lapai.

Viceministrė

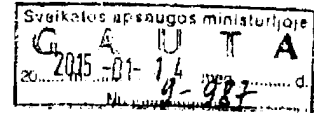
Jadvyga Zinkevičiūtė

Donatas Parulis, tel. (8 5) 205 3370, el. p. donatas.parulis@sam.lt
Dalia Žukienė, tel. (8 5) 205 5293, el. p. dalia.zukiene@sam.lt

euras.lt

ORIGINALAS
NEBUS SIUNČIAMAS

LIETUVOS RESPUBLIKOS APLINKOS MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, A. Jakšto g. 4, LT-01108 Vilnius,
tel. (8-6) 288 3661, faks. (8-6) 288 3663, el. p. info@am.lt, http://www.am.lt.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 140802370

Lietuvos Respublikos Vyriausybės
kanceliarijai

2015-01-14
I 2014-12-23

Nr. (13-2)-D8- 288
Nr. 13-4572

Kopija
Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos
ministerijai
Lietuvos kiaulių augintojų asociacijai
E. p. info@kiaules.lt

DĖL 2014-12-23 PAVEDIMO NR. 13-4572 VYKDYMO

Vykdydami Vyriausybės kanclerio 2014 m. gruodžio 23 d. pavedimą Nr. 13-4572, pagal kompetenciją išnagrinėjome Lietuvos kiaulių augintojų asociacijos 2014 m. gruodžio 12 d. raštą Nr. 01-82 „Dėl stovybos techninio reglamento ir sanitarinių apsaugos zonų įregistravimo“ ir pagal kompetenciją teikiame Aplinkos ministerijos specialistų nuomonę.

Lietuvos Respublikos žemės įstatymo 22 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad „Specialiąsias žemės naudojimo sąlygas nustato šis įstatymas, kiti įstatymai ir Vyriausybės nutarimai“. Žemės įstatymo 22 straipsnio 5 dalyje nustatyta <...> konkrečiam žemės sklypui taikomos specialiosios žemės naudojimo sąlygos įrašomos į Nekilnojamojo turto kadastrą ir Nekilnojamojo turto registrą registruojant suformuotus naujus <...> žemės sklypus pagal teritorijų planavimo dokumentus“. Žemės įstatymo 22 straipsnio 6 dalyje nustatyta <...> Kai įstatymų nustatytais atvejais planuojamai ūkinei veiklai vykdyti teritorijų planavimo dokumentai ar žemės valdos projektai nerengiami, tačiau specialiosios žemės naudojimo sąlygos turi būti nustatytos, Nekilnojamojo turto registre įregistruotam žemės sklypui (ar jo daliai) taikomos papildomos specialiosios žemės naudojimo sąlygos įrašomos į Nekilnojamojo turto kadastrą ir Nekilnojamojo turto registrą nerengiant teritorijų planavimo dokumento ar žemės valdos projekto žemės savininko, valstybinės ar savivaldybės žemės patikėtinio rašytiniu sutikimu, jeigu jie susitarė su asmeniu, suinteresuotu planuojamos ūkinės veiklos vykdymu, dėl nuostolių, patiriamų dėl papildomų žemės sklypo specialiųjų žemės naudojimo sąlygų nustatymo, atlyginimo“.

Lietuvos Respublikos visuomenės sveikatos priežiūros įstatymo 24 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad asmenys, projektuojantys, statantys, rekonstruojantys (norintys keisti ūkinę veiklą, didinti jos intensyvumą), valdantys ar turintys nuosavybės teise statinius, kuriuose vykdoma (planuojama vykdyti) ūkinė veikla yra susijusi su žmogaus gyvenamosios aplinkos tarša, arba planuojantys šių statinių teritorijas, nustato sanitarinės apsaugos zonas (toliau – SAZ). Visuomenės sveikatos priežiūros įstatymo 24 straipsnio 5 dalyje nustatyta, kad kontrolę, kaip laikomasi SAZ nustatymo ir zonoms nustatytų reikalavimų, pagal kompetenciją vykdo savivaldybių institucijos, Sveikatos apsaugos ministerijos įgaliotos institucijos ir kitos valstybės valdymo institucijos.

Pagal Lietuvos Respublikos administracinių teisės pažeidimų kodekso 51² straipsnį, numatyta administracinė atsakomybė asmenims, vykdantiems ūkinę veiklą, naudojančiams objektus nenustačius sanitarinės apsaugos zonos ribų, kai tai numatyta įstatymuose ar kituose teisės aktuose.

euras.lt

Atsižvelgus į galiojančią teisinę reglamentavimą darytina išvada, kad SAZ turėtų nustatyti ir įregistruoti ūkinę veiklą planuojantys ir ją vykdančias asmenys.

2014 m. sausio 1 d. įsigaliojęs įstatymų leidėjo Lietuvos Respublikos Seimo 2013 m. birželio 27 d. priimtas Lietuvos Respublikos statybos įstatymo 1, 2, 3, 5, 12, 14, 15, 16, 20, 22, 23, 24, 27, 28, 28-1, 32, 33, 34, 35, 36, 40, 45, 55 straipsnių pakeitimo ir papildymo ir įstatymo papildymo 54-1 straipsniu įstatymas Nr. XII-424, kuris papildė galiojančio Statybos įstatymo 23 straipsnio 12 dalį 3 punktu, reglamentuojančiu, kad užregistravus prašymą statybą leidžiančiam dokumentui gauti, tikrinama „ar žemės sklypui nustatytos specialiosios žemės naudojimo sąlygos yra įrašytos į Nekilnojamojo turto registrą.“

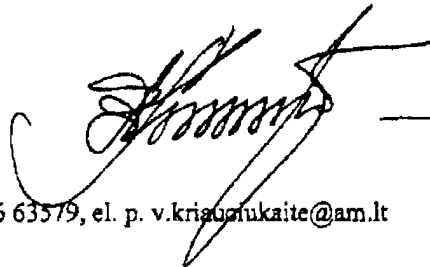
Statybos techninio reglamento STR 1.07.01:2010 „Statybą leidžiantys dokumentai“ 9 priedo 1.15 ir 6.2 papunkčiai nustatantys prievolę savivaldybių administracijoms ir visuomenės sveikatos centrums apskrityse pagal kompetenciją tikrinti klausimus, susijusius su SAZ nustatymu ir dėl jų nustatymo atsirandančių apribojimų (specialiųjų žemės naudojimo sąlygų) įrašymu į atskirą žemės sklypų kadastro duomenis, įgyvendina Statybos įstatymo 23 straipsnio 12 dalies 3 punkto, Visuomenės sveikatos priežiūros įstatymo 24 straipsnio 5 dalies ir Žemės įstatymo 22 straipsnio reikalavimus.

Lietuvos kiaulių augintojų asociacija rašte nurodo, kad „sanitarinės apsaugos zoną suformuoti bendrajame plane ir įregistruoti registre turi savivaldybė“. Pagal Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo įstatymo 17 straipsnio 6 dalies 5 punktą „nurodyti specialiąsias žemės naudojimo sąlygas“ yra vienas iš šiame straipsnyje išvardintų detaliųjų planų rengimo uždavinių. Atkreiptinas dėmesys, kad Žemės įstatymo 22 straipsnio 9 dalyje nustatyta, kad prašymą pakeisti žemės sklypo kadastro duomenis ir į nekilnojamojo turto kadastrą ir nekilnojamojo turto registrą įrašyti naujas (papildomas) specialiąsias naudojimo sąlygas paduoda žemės sklypo savininkas, valstybinės žemės patikėtinis arba asmuo, suinteresuotas planuojamos ūkinės veiklos, dėl kurios nustatomos specialiosios žemės naudojimo sąlygos, vykdymu.

Galiojantis teisinis reguliavimas numato, kad konkrečiam žemės sklypui taikomi apribojimai – specialiosios žemės naudojimo sąlygos (SAZ) nustatomos ir įrašomos Nekilnojamojo turto kadastrą ir Nekilnojamojo turto registre patvirtinus teritorijų planavimo dokumentą, žemės valdos projektą arba, kai įstatymų nustatytais atvejais šie dokumentai nerengiami – žemės sklypo savininko, valstybinės ar savivaldybės žemės patikėtinio rašytiniu sutikimu. Pastaruoju atveju SAZ gali būti nustatyta statinio projekte. Atvejus, kada nerengiant visos žemės sklypo kadastro duomenų bylos atliekamas žemės sklypo kadastro duomenų keitimas, reglamentuoja Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. balandžio 15 d. nutarimu Nr. 534 patvirtintų Lietuvos Respublikos nekilnojamojo turto kadastro nuostatų 54¹ punktas. Pagal minėto punkto nuostatas žemės sklypui taikytinų arba panaikinamų anksčiau žemės sklypui taikytų specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įrašymą į kadastrą ir Nekilnojamojo turto registrą organizuoja ir vykdytojui atlygina asmuo, suinteresuotas nustatyti ar panaikinti specialiąją (-iąsias) žemės naudojimo sąlygą (-as).

Pagal Lietuvos Respublikos statybos įstatymo 6 straipsnio 4 dalį „Statinys turi būti statomas ir pastatytas, o statybos sklypas tvarkomas taip, kad statybos metu ir naudojant pastatytą statinį trečiųjų asmenų gyvenimo ir veiklos sąlygos, kurias jie turėjo iki statybos pradžios, galėtų būti pakeistos tik pagal normatyvinių statybos techninių dokumentų ir normatyvinių statinio saugos ir paskirties dokumentų nuostatas“. Todėl manytina, kad pakeitus galiojančią teisinę reglamentavimą galimai būtų pažeistos trečiųjų asmenų gyvenimo ir veiklos sąlygos, kurias jie turėjo iki statybos pradžios.

Aplinkos viceministrė

Daiva Matonienė

V. Kriauciukaitė, 8 706 63579, el. p. v.kriauciukaite@am.lt